

7085      Æneste Bølg. af Lovf., ang. Landsbyg. Lønn. og Oprætt. af en Pensions- og Hjælpefond.      7086

understøtte.) Jeg beder det ærede Medlem om at have en lille Smule Nøilighed. Jeg vil nok spørge, om ikke det Princip, vi opstille, er, at det er Statens Indtægter og Statens Udgifter, men det er Statens folkefirkelige Indtægter og Udgifter. (Winther: Nei.) Da den ærede Taler yttrede sig, troede jeg virkelig, at han havde overset, hvad der staar i Betænkningen; men da jeg hører, at han netop lægger Vægt paa den, forundrer det mig langt mere, at han har kunnet komme til at sige dette. Det kan ikke nytte at gaa frem paa denne Maade i det konstitutionelle Liv; thi, mine Herrer, vi opnaa da aldrig Noget. Det kan ikke nytte at have sig selv paa en Piedestal ved at sige Nei, naar der er Tale om en Sag som denne, der har Udfigt til at gaa igjennem. Jeg tror, at jeg tør sætte min Overbevisning imod enhver af de andre Herrer, og jeg siger, at, naar en Lov som denne bliver vedtagen og kommer ud i Befolkningen, naar man da vil holde sig til Loven, som den er, og ikke søge paa Forhaand at vække falske Forestillinger om den, tør jeg forsikre om, at en stor Del af Befolkningen vil sige: Vi have hidtil troet, at denne Samling kun vilde give et fattigt Udbytte; men vi glæde os over, at denne Sag er ført igjennem; thi det gjør, at vi tillægge denne Samlings Udbytte stor Værdi. Det er min Overbevisning, og den skal jeg troste mig til at vedstaa. Jeg har endnu aldrig hørt Tale om, at Embedsmænd, naar en Sag ligger i Rigsdagens Haand, kunne gjøre sig fede ved Skatter eller Tiender. Den almindelige Klage gaar ellers i modsat Retning, idet man siger: Gud troste Embedsmændene, efterat Rigsdagen har faaet Bevillingsmyndigheden; men den ærede Taler vil nu hellere have, at vi slet ikke skulle have disse Indtægter og Udgifter ind paa Finantsloven, idet han mener, at Præsterne da ikke kunne gjøre sig fede af Indtægterne; jeg tror netop, at Erfaringen har vist det Modfatte. Man bør dog vel sætte sig en lille Smule paa Virkelighedens Stand-

punkt og ikke hulle sig ind i Drømmenes Rige; thi, da kommer man galt afsted, og det er det ærede Medlem kommet. Den ærede Taler skulle ogsaa ved denne Leilighed rive sin Kjepehest, idet han henviste til, hvad der skete i Grundlovsagen. Jeg vil sige det ærede Medlem, at jeg i dette Dieblis føler den fuldeste Selvtilfredshed med den Stilling, jeg derved indtog, og jeg vil spørge ham, om han paa nogen Maade er istand til at sige os, hvorledes vor Tilstand nu vilde have været, dersom ikke det var sket, som dengang skete? Er han istand til at sige, om vi da nu havde siddet her? Derom kan han ikke sige det Mindste; det ved han ikke, men efter at Grundloven er vedtagen, og vi ere komne igjennem paa en Maade, som vel ogsaa jeg beklager, men som Omstændighederne nødte os til at gaa frem paa, naar vi overhovedet ville komme igjennem, spørger jeg, om det er berettiget bestandig at komme tilbage til denne Sag for dem, der ikke have bidraget det Mindste til at skaffe os ud af Banfæligheden? Det have de Herrer ikke, men de have tværtimod gjort Alt, for at vi ikke skulde komme ud af den daværende Stilling. Der er ogsaa talt om, at vi have maatte bringe Dffre. Ja, ganske vist have vi gjort det, og det maa vi gjøre — det betænker jeg mig ikke paa at sige — naar vi se, at der ogsaa fra andre Sider bringes Dffre. Den hele konstitutionelle Indretning er jo netop bygget paa, at der skal bringes Dffre fra alle Sider; det konstitutionelle Liv kan ikke gaa, uden at der virkelig bringes Dffre fra alle Sider; derpaa er det Princip bygget, men de, der stille sig ensidigt og ikke fra en eller anden Side vilde bringe Dffre, opnaa som sagt intet Andet end at rive ned; de ville aldrig kunne være med til at bygge op. (Rjær: Saadanne Bygninger kan man nok faa opført!) Det ærede Medlem kan ikke her tale derom, thi det er ogsaa hans Forslag, der nu ligger for. — Jeg skal ikke sige videre om de opstillede Beregninger, der ligesaa lidt fra den ene som den an-